

ด่วนที่สุด

ที่ กต ๑๒๐๕/๑๐๑๒

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๔๐๐

๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ร่างแถลงการณ์ร่วมอาเซียนว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในที่ประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ ๒๒ และร่างแถลงการณ์ร่วมอาเซียนว่าด้วยการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพสำหรับการประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ สมัยที่ ๑๓

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๒๙๘๓๐ ลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๙

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งว่า กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้เสนอเรื่องร่างแถลงการณ์ร่วมอาเซียนว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในที่ประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ ๒๒ และร่างแถลงการณ์ร่วมอาเซียนว่าด้วยการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพสำหรับการประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพสมัยที่ ๑๓ และขอให้กระทรวงการต่างประเทศเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้อง นั้น

กระทรวงการต่างประเทศขอเรียนความเห็น ดังนี้

๑. ไม่มีข้อขัดข้องในสาระและถ้อยคำโดยรวมของร่างแถลงการณ์ร่วมทั้งสองฉบับ หากหน่วยงานเจ้าของเรื่องพิจารณาแล้วเห็นว่า เหมาะสม สอดคล้องกับนโยบาย และสามารถปฏิบัติได้ตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ไว้แล้ว อย่างไรก็ตาม กระทรวงการต่างประเทศมีความเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

๑.๑ ร่างแถลงการณ์ร่วมอาเซียนว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศฯ

- ย่อหน้าที่ ๑๐ ของวรรคปฏิบัติการ ซึ่งระบุว่า “...สนับสนุนให้ความตกลงปารีสมีผลใช้บังคับโดยเร็ว...” ควรคำนึงด้วยว่า

๑.๑.๑ แต่ละประเทศมีกระบวนการภายในที่ต้องดำเนินการก่อนการเข้าร่วมหรือมอบสัตยาบันสารเป็นภาคีความตกลงฯ แตกต่างกัน ในส่วนของประเทศไทย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นหน่วยประสานงานหลักของกรอบอนุสัญญาฯ ยังอยู่ระหว่างการดำเนินการตามกระบวนการภายในประเทศเพื่อให้สัตยาบันสารเข้าเป็นภาคีความตกลงฯ และในขั้นนี้ ยังไม่มีกำหนดเวลาชัดเจนว่า กระบวนการดังกล่าวจะแล้วเสร็จเมื่อใด ดังนั้น ก่อนจะระบุว่าประเทศสมาชิกรวมถึงประเทศไทยสนับสนุนให้ความตกลงฯ มีผลใช้บังคับโดยเร็ว นั้น ควรพิจารณาถึงความคืบหน้าของการดำเนินการภายในประกอบด้วย เพื่อมิให้เกิดข้อผูกมัดโดยไม่จำเป็นต่อประเทศไทย

๑.๑.๒ หากอาเซียน...

๑.๑.๒ หากอาเซียนจะมีแถลงการณ์สนับสนุนในประเด็นดังกล่าว ท่าทีของอาเซียนอาจไม่สอดคล้องกับท่าทีของประเทศสมาชิกกลุ่ม ๗๗ ที่ทุกประเทศสมาชิกอาเซียนเป็นสมาชิก เนื่องจากสมาชิกบางประเทศของกลุ่ม ๗๗ ยังไม่เห็นด้วยกับการเร่งรัดให้ความตกลงฯ มีผลใช้บังคับโดยเร็ว

๑.๒ ร่างแถลงการณ์ร่วมอาเซียนว่าด้วยการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ

- ย่อหน้าที่ ๑๑ อาจพิจารณาปรับข้อความในช่วงท้ายเป็น “...รวมถึงกรอบงานและความตกลงที่เกี่ยวข้องอื่นที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพ (“.... as well as to support other relevant biodiversity-related multilateral agreements and frameworks”) เพื่อให้ครอบคลุมในกรอบที่เกี่ยวข้องกับภูมิภาคมากยิ่งขึ้น

๒. ในประเด็นด้านกฎหมายตามมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยที่สาระสำคัญของร่างเอกสารทั้งสองฉบับ เป็นการแสดงเจตนารมณ์ทางการเมืองร่วมกันของประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อส่งเสริมและพัฒนาความร่วมมือในระดับภูมิภาค โดยกล่าวอ้างยืนยันข้อผูกพันที่มีอยู่แล้วในการอนุวัติการแผนยุทธศาสตร์ความหลากหลายทางชีวภาพ ค.ศ. ๒๐๑๑ – ๒๐๒๐ และ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน และกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยมีได้มีถ้อยคำหรือบริบทใดที่มุ่งก่อให้เกิดพันธกรณีตามกฎหมายระหว่างประเทศขึ้นใหม่ และมีได้ใช้ถ้อยคำหรือมีบริบทที่ก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ ร่างเอกสารทั้งสองฉบับจึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เข้าข่ายเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับชั่วคราว พ.ศ. ๒๕๕๗

อย่างไรก็ดี โดยที่ร่างแถลงการณ์ร่วมฯ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวข้องกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทยและอาจเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน ดังนั้น สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในฐานะหน่วยงานเจ้าของเรื่องจึงควรพิจารณาเสนอร่างแถลงการณ์ร่วมฯ ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายดอน ปรมดีวินัย)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมอาเซียน

กองสังคมและวัฒนธรรม

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๔๓๘๗

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๒๖๓